

Aleholmsskolan
Hjärtlandavägen 9
576 80 Sävsjö

2010-12-14
1 (11)
Dnr: 40-2010:482

Sävsjö Kommun
Djurgårdsgatan 1
576 80 Sävsjö

Kvalitetsgranskning av Aleholmsskolan i Sävsjö kommun

Skolinspektionens beslut

Skolinspektionen har genomfört en granskning av gymnasieskolornas yrkesförberedande utbildningars förmåga att ge relevanta yrkeskunskaper och förmåga att förbereda eleverna för yrkeslivet. Granskningen av Aleholmsskolan visar att det finns behov av förbättringar.

Skolinspektionen bedömer att Aleholmsskolan gymnasium behöver vidta nedanstående åtgärder för att uppfylla de krav som finns i skolförfattningarna:

- Skolan behöver försäkra sig om att samverkan med arbetslivet utvecklas så att elever, på samtliga yrkesförberedande program, får en kvalitativt god utbildning samt förberedelse för yrkesverksamhet.
- Skolan behöver göra samverkan mellan skola och arbetsliv till en del av det systematiska kvalitetsarbetet.
- Skolan behöver försäkra sig om att den arbetsplatsförlagda utbildningen, på samtliga yrkesförberedande program, utgår från målen i läroplan, program mål och kursplaner.
- Skolan behöver försäkra sig om att lärare, på samtliga yrkesförberedande program, följer elevernas kunskapsutveckling även under APU:n.
- Skolan behöver försäkra sig om att elevens kunskapsutveckling vid APU, på samtliga yrkesförberedande program, bedöms i relation till kursplanernas mål och betygskriterier som en grund för likvärdig betygssättning.

Skolinspektionen bedömer att Aleholmsskolan bör vidta åtgärder för att förbättra kvaliteten inom följande områden:

- Skolan bör försäkra sig om att samtliga yrkesförberedande program har fungerande programråd.
- Skolan bör försäkra sig om att handledarna har tillräcklig kompetens för sitt uppdrag.

Uppföljning

Senast inom tre månader från dagen för beslutet, dvs. senast 13 mars 2011, ska Aleholmsskolan i Sävsjö kommun redovisa till Skolinspektionen, avdelningen i Lund, vilka åtgärder som vidtagits med anledning av beslutet.

Skolinspektionens granskning av gymnasieskolans yrkesförberedande utbildningar i Aleholmsskolan i Sävsjö Kommun.

Bakgrund

Hälften av eleverna i gymnasieskolan går på något av de yrkesförberedande programmen. Av gymnasieskolans för närvarande sjutton nationella program, räknas tretton som yrkesförberedande och tre som studieförberedande. Teknikprogrammet kan vara antingen yrkesförberedande eller studieförberedande. De nationella yrkesförberedande programmen kännetecknas av att programmålen tar sikte på arbetslivet och att programmen innehåller yrkesämnen. Enligt programmålen ska de ge grundläggande kunskaper för arbete inom respektive område och ge en grund för fortsatt lärande inom arbetslivet och för vidare studier.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag under dessa perioder är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning. Av en yrkesförberedande utbildning ska minst femton veckor genomföras på en arbetsplats, 5 kap. 15 § gymnasieförordningen i dess lydelse för den 15 augusti 2010. Med arbetsplatsförlagd utbildning avses, enligt 1 kap. 2 § gymnasieförordningen i dess lydelse före den 15 april 2010 "kursplanestyrd utbildning på ett program som genomförs på en arbetsplats utanför skolan". Studier av yrkesutbildningars kvalitet tyder på att en framgångsfaktor är att det bedrivs ett uthålligt och systematiskt kvalitetsarbete kring samverkan mellan skola och arbetsliv samt den arbetsplatsförlagda utbildningen.

Under våren 2010 genomför Skolinspektionen en kvalitetsgranskning av gymnasieskolornas yrkesförberedande utbildningars förmåga att ge relevanta yrkeskunskaper och

förmåga att förbereda eleverna för yrkeslivet för att på de granskade skolorna bidra till ökad måluppfyllelse genom att kvaliteten i samverkan mellan skolan och arbetslivet förbättras.

Projektet besöker 40 skolor och intervjuar 3 elever på varje skola. Vi intervjuar även dessa elevers lärare, skolans rektor/rektorer samt de utvalda elevernas handledare på arbetsplatsen. Inför besöken på skolor och arbetsplatser kräver Skolinspektionen in dokument för analys samt frågeformulär som rektor besvarat. Samtliga yrkesförberedande program är representerade. De 40 skolor som projektet granskar är spridda över hela landet.

Granskningen tar sin utgångspunkt i följande frågeställningar:

1. Sker samverkan mellan skola och arbetsliv så att utbildningen anpassas efter arbetslivets behov och förbereder eleverna för arbetslivet?
2. Har skolan på olika yrkesförberedande program genomfört arbetsplatsförlagd utbildning i tillräcklig omfattning och av god kvalitet?
3. Betygssätts eleverna vid arbetsplatsförlagd utbildning på ett korrekt och likvärdigt sätt?

Skolinspektionen sammanställer resultatet av kvalitetsgranskningen vid skolan i ett beslut. I beslutet pekas på både sådant som fungerar bra och på sådant som skolan behöver förbättra. När samtliga 40 skolor är granskade sammanfattar Skolinspektionen resultaten i en kvalitetsgranskningsrapport, i syfte att sprida vunna erfarenheter.

Övergripande information om och projektplan för kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens webbplats (<http://www.skolinspektionen.se/Kvalitetsgranskning/>).

Beskrivning av skolan och genomförande

Underlaget för granskningen består av dokument från skolan samt av information som samlades in vid intervjuer den 21 – 23 april 2010. Intervjuer genomfördes med rektor, elever samt elevers lärare i skolan och handledare på arbetsplatser. Ansvariga för kvalitetsgranskningen av Aleholmsskolan har varit Jerry Albihn och Carin Jogre.

På Aleholmsskolan bedrivs undervisning för både vuxna och ungdomselever. Inom gymnasieskolan erbjuds åtta nationella program varav två riksrekryterande program, livsmedelsprogrammet och industriprogrammet. Skolan som utgör ett lärcentrum erbjuder också yrkesutbildning inom omvårdnad, industri, livsmedel samt hotell- och restaurang.

Mångfalden bland Sävsjös företag är stor och företagen spannar över verksamhetsfält från stora trähusfabrikanter och mekaniska industrier till enmansföretag i IT-branschen. Sävsjö kommun har därför inrättat Sävsjö Näringslivsbolag (SNAB) som bland annat arbetar för att hålla samman kommunens företagare i ett nätverk. Sävsjö Näringslivs AB ägs till 50% av Sävsjö Kommun och resterande 50% av Sävsjöortens

näringslivsförening. SNAB har i sin verksamhetsplan 2009-12-07 i sin målsättning att "verka för tidig kontakt mellan företag och ungdomar, samt att aktivt arbeta för utvecklingen av arbetsplatsförlagd utbildning". Ett ytterligare mål är att "i samverkan med Aleholmsskolan arbeta med arbetsplatsförlagd utbildning".

Motivering till beslutet

Sker samverkan mellan skola och arbetsliv så att utbildningen anpassas efter arbetslivets behov och förbereder eleverna för arbetslivet?

De yrkesförberedande programmens nationella styrdokument, i form av program mål, ämnesbeskrivningar, kursplaner och betygskriterier, är formulerade och fastställda efter samråd med arbetsmarknadens parter. Enligt 1994 års läroplan för de frivilliga skolformerna, punkt 2.4 framgår att de frivilliga skolformerna ska nära samverka med arbetslivet och att det är "särskilt viktigt att skolan samarbetar med arbetslivet om den yrkesförberedande utbildningen". Enligt 2 kap. 2 § skollagen i dess lydelse före den 1 mars 2010 åligger det rektorn "att särskilt verka för att utbildningen utvecklas". Enligt punkt 2.6 i 1994 års läroplan behöver rektorn även försäkra sig om att samverkan med arbetslivet utanför skolan utvecklas så att eleverna får en kvalitativt god utbildning samt förberedelse för yrkesverksamhet.

Både genom det europeiska samarbetet i yrkesutbildningsfrågor och i tidigare utvärderingar av yrkesutbildningar lyfts betydelsen av att skolorna bedriver ett uthålligt och systematiskt kvalitetsarbete kring frågor som rör samverkan mellan skola och arbetsliv. Vissa framgångsfaktorer för skolornas kvalitetsarbete i arbetet med den arbetsplatsförlagda utbildningen identifierades i Skolverkets och Myndigheten för skolutvecklings projekt under tidigt 2000-tal¹. En sådan tycks vara att skolan betraktar samverkan med arbetslivet som en naturlig och betydelsefull del av sitt systematiska kvalitetsarbete.

Samverkan mellan skolan och arbetslivet sker på olika nivåer. Genom Sävsjö näringslivs AB har skolan en kommunövergripande kontakt som upprätthålls av rektor. Övriga kontakter med arbetslivet sker genom personliga kontakter, via rektor och lärare, på lokal företagsnivå. Kontakterna med arbetslivet resulterar för skolans del mest i tillskapande av nya APU-platser. Mindre uppdrag och projektarbeten som genomförs på skolan eller i skolans regi kan förekomma på näringslivets initiativ. Vid två av de undersökta programmen, industri- och livsmedelsprogrammen, förekommer inga programråd. Genom dokumentation och intervju med rektor har framkommit att skolan har ambitioner att utveckla samarbetet med arbetslivet. Av intervjuerna med rektor och skolans lärare framkommer dock att skolan upplever sig vara i en beroendeställning till

¹ Arbetsplats för lärande, om samverkan mellan gymnasieskola och arbetsliv, rapport från Myndigheten för skolutveckling, Liber distribution, 2004.

företagen. Det finns en oro för att ställa krav på företagen som kan medföra att deras vilja att erbjuda APU-platser minskar. En stor del av ansvaret för kontakter och samordning ligger på lärarna och genom detta arbetssätt försvåras skolans arbete att långsiktigt och strategiskt arbeta med sina arbetslivskontakter.

Av intervjuerna med såväl rektor som lärare har framgått att skolan anser att eleverna genom undervisningen ges goda grundläggande kunskaper som innebär att de är förberedda för arbetslivet såväl vid APU:n som vid inträdet på arbetsmarknaden. Många elever får både extrajobb och sommarjobb via sina APU-platser. Arbetslivet har, via handledarna på företagen, framfört synpunkten att eleverna har grundläggande kunskaper som måste utvecklas på arbetsplatsen. Vidare anser rektor och lärare att skolan har en mångårig kännedom om de lokala företagens behov och att dessa behov i stor utsträckning sammanfaller med den undervisning som ges.

Mål för kvalitetsarbete inom APU finns i skolans kvalitetsredovisning men det sker inget systematiskt och formaliserat kvalitetsarbete kring APU:s genomförande. Ett av dessa mål är att skolan ska arbeta för att få igång programråden men samtidigt ligger en stor del av ansvaret för att rekrytera arbetslivsrepresentanter på lärarna, vilket resulterar i att arbetet går långsamt och att inga synbara resultat ännu visat sig. Diskussioner kring APU:n förekommer vid mitterminskonferenser och dessa diskussioner utgör skolans utvärdering av APU:n

Skolinspektionens bedömning

Aleholmsskolans tre granskade program har olika förutsättningar för samverkan med arbetslivet. Skolan har haft stora svårigheter att få till ett kontinuerligt samarbete och vid två av de granskade programmen saknas exempelvis fungerande programråd. Skolinspektionen noterar att enskilda lärare arbetar för att skapa ett intresse hos branscherna för samverkan med skolan. Arbetslivet kan därmed i viss mån påverka undervisningen på de enskilda kurserna inom programmen.

Skolinspektionen bedömer att det saknas ett systematiskt kvalitetsarbete i frågor som rör samverkan mellan skola och arbetsliv. Den bristande kontakten med branscherna på industri- och livsmedelsprogrammen medför att det är svårt för skolan att få vetskap om branschernas behov för att utveckla utbildningen och förbereda eleverna på ett bättre för arbetslivet. Eftersom skolan exempelvis inte utvärderar sitt arbete när det gäller samverkan med arbetslivet har skolan därigenom ingen samlad bild av hur skolan klarar sitt uppdrag och saknar därmed också kunskapsgrund för ett systematiskt förbättrings- och kvalitetsarbete.

Skolinspektionen bedömer vidare att det vid barn- och fritidsprogrammet sker samverkan mellan skola och arbetsliv samt att utbildningen är anpassad efter arbetslivets behov och förbereder eleverna för arbetslivet.

Har skolan på olika yrkesförberedande program genomfört arbetsplatsförlagd utbildning i tillräcklig omfattning och av god kvalitet?

Enligt 1 kap. 2 § skollagen i dess lydelse för den 1 mars 2010 ska: "Utbildningen ... inom varje skolform vara likvärdig, varhelst den bedrivs i landet". Normerna för likvärdigheten anges i 1994 års läroplan för de frivilliga skolformerna, punkten 1.1. Av detta följer att det är läroplanen, programmålen och kursplanerna som ska vara utgångspunkt för hur undervisningen utformas.

Med arbetsplatsförlagd utbildning avses kursplanestyrd utbildning på ett program som genomförs på en arbetsplats utanför skolan. Enligt gymnasieförordningen ska den arbetsplatsförlagda utbildningen uppgå till minst 15 veckor. Varje vecka med APU ska motsvara garanterad undervisningstid om minst 24 timmar. Det är styrelsen för utbildningen som ansvarar för omfattningen av den arbetsplatsförlagda utbildningen. Det är även styrelsen som ansvarar för att den arbetsplatsförlagda utbildningen uppfyller de krav som finns på utbildningen. Om styrelsen för utbildningen inte kan skaffa fram platser för den arbetsplatsförlagda utbildningen i den omfattning som anges i lagen, får utbildningen istället bytas ut mot motsvarande utbildning förlagd till skolan. Under sådana omständigheter ska styrelsen vidta alla åtgärder för att utbildningen så snart som möjligt kan förläggas till en arbetsplats. Det är rektorn som beslutar om hela eller delar av kurser ska arbetsplatsförläggas och om hur fördelningen över åren ska göras.

(Författningsstöd: 1 kap. 2 § gymnasieförordningen i dess lydelse före den 15 april 2010, 5 kap. 15 § gymnasieförordningen, 5 kap. 16 § andra stycket gymnasieförordningen i deras lydelse före den 15 augusti 2010.)

Den arbetsplatsförlagda utbildningen konfronterar, enligt forskningen, skolan med arbetslivets utveckling och förändrade kompetenskrav. Vid Skolinspektionens tillsyn har framkommit att det finns stora skillnader i hur olika skolor arbetar med systematiskt kvalitetsarbete, hur man hantarer arbetslivskontakter och hur man uppfyller kraven att ge eleverna på yrkesförberedande program arbetsplatsförlagd utbildning. Andra framgångsfaktorer som lyfts fram är att det finns ett aktivt och fungerande programråd samt kompetenta handledare ute på arbetsplatserna.

APU:n på skolan omfattar 16 veckor inom samtliga tre undersökta program. Förläggningen av APU:n varierar mellan de olika programmen. Skolans övriga ämnen och möjligheter till samläsning inom olika kurser samt elevernas individuella val styr APU-periodernas förläggning. Beslut om APU:ns förläggning i de olika terminerna tas gemensamt på skolan och beslut om kursinnehållet i APU:n tas på programmen.

Mycket av samordningen mellan APU:n och övriga ämnesstudier ligger på lärarna och planeringen inför APU:n ligger i mycket stor utsträckning på den enskilde läraren. APU-platser finns både i och utanför kommunen.

Samtliga elever inom de undersökta programmen har en APU-plats. För elever med särskilda behov kan andra lösningar prövas men även dessa elever får sin APU, oftast vid annan tidpunkt som är mera lämpligt för den individen.

Barn- och fritidsprogrammet har en genomarbetad och genomgripande arbetsplan för sin APU. Detta förekommer inte på något av de andra två granskade programmen som varken har någon arbetsplan eller övergripande planering för sin APU. Planeringen där ligger mer direkt på den enskilde undervisande läraren även om samråd förekommer mellan lärarna inom programmen.

Barn- och fritidsprogrammet har målbeskrivningar utifrån de kursplaner som är relaterade till APU-perioderna. Handledarna inbjuds inför varje APU-period till ett samordningsmöte där skolan går igenom mål och innehåll, bedömning och ansvarsfrågor samt övrig information kring APU:n. Eleverna har egna personliga mål inför APU-perioderna. Målen som till viss del styr innehållet i APU:n har utarbetats av eleverna själva och utvärderas också av eleverna efter APU-periodens slut.

På barn- och fritidsprogrammet har varje elev en särskild APU-pärm som följer eleven genom dennes skolgång. Uppföljning sker genom att läraren gör besök vid två tillfällen under elevens APU-period. Vid dessa tillfällen diskuterar läraren aktuella mål och annat innehåll med såväl handledare som elev. Handledaren dokumenterar skriftligen elevens arbete under APU-perioden och eleven skriver under dokumentationen efter APU-periodens slut. Eleven skriver också dagbok och utvärderar sina mål för APU-perioden. Efter APU-perioden för elever och lärare såväl klassamtal som enskilda samtal baserat på den samlade dokumentationen från den genomförda APU-perioden. Såväl rektor som lärare, elev och handledare uppger att de är nöjda med APU:ns upplägg och genomförande samt att det finns en övergripande planering i förhållande till program mål och studieinriktning.

På industri- och livsmedelsprogrammen finns inga utarbetade riktlinjer för APU:s innehåll eller mål. Det är istället företagets verksamhet som i stor utsträckning styr innehållet. Lärarna uttrycker att eleven genom sin placering på arbetsplatsen får en färdighetsträning som efter APU-perioden kan hänföras till vissa av kursplanernas mål.

Lärarna på industri- och livsmedelsprogrammen följer upp APU:n genom personliga besök och samtal med handledaren, men besöken dokumenteras inte. De intervjuade handledarna var personligen inte handledare utan hade ett mer övergripande ansvar och fördelade handledningen på många andra personer. Uppföljning av deras insatser som handledare gjordes endast genom muntliga samtal med huvudansvarig handle-

dare. Eleverna ges möjlighet att delta vid samtalen mellan lärare och handledare om arbetssituationen vid företaget tillåter det, men detta är ingen regel utan snarare undantag. Samtalen dokumenteras inte.

På livsmedelsprogrammet förekommer en kombinerad närvaro- och bedömningsblankett med utrymme för handledaren att ge frivilliga kommentarer kring elevens APU-period. Eleven tar inte obligatoriskt del av denna dokumentation förrän vid samtal med läraren efter avslutad period.

Efter avslutad APU-period har läraren på industriprogrammet enskilda samtal med eleven och går då igenom APU:n i relation till elevens individuella studieplan. Detta kompletteras genom klassamtal.

Någon kompetensutveckling av handledarna har inte genomförts av skolan. Handledarna på barn- och fritidsprogrammet kallas regelbundet till handledarträffar där mål och innehåll, bedömning och ansvarsfrågor samt övrig information kring APU går igenom. Dessa träffar har fått ersätta en mer genomarbetad handledarutbildning. Handledarna på de två andra granskade programmen har inbjudits till handledarträffar men inte deltagit annat än i mycket begränsad omfattning.

Skolinspektionen bedömning

För två av de granskade programmen, industri- och livsmedelsprogrammen, saknas en utarbetad planering och mer detaljerat upplägg avseende APU:n. Skolinspektionen bedömer att skolan i högre utsträckning behöver försäkra sig om att APU:n är relevant i förhållande till målen i läroplan, program mål och kursplaner.

Vid granskningen har framkommit att skolan inte eller i endast begränsad omfattning bedriver någon handledarutbildning. Skolinspektionen bedömer därför att skolan bör säkerställa att handledarna har tillräcklig kompetens för sitt uppdrag.

Skolinspektionen bedömer slutligen att APU:n vid barn- och fritidsprogrammet bedrivs i tillräcklig omfattning och av god kvalitet.

Betygssätts eleverna vid arbetsplatsförlagd utbildning på ett korrekt och likvärdigt sätt?

Enligt 7 kap. 3 § första stycket gymnasieförordningen ska betyg på avslutad kurs sättas av läraren. När det gäller betygssättning av elever som är på APU ska det finnas ett samarbete mellan lärare och handledare vad gäller underlag för lärarens betygssättning. Läraren ska följa elevens kunskapsutveckling även när de är på APU för att kunna sätta ett korrekt betyg. Enligt 1994 års läroplan för de frivilliga skolformerna, punkt 2.5 framgår att läraren vid betygssättning ska utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanen samt att läraren ska göra en allsidig bedömning av kunskaperna och därvid beakta hela kursen.

Läraren ska även fortlöpande ge varje elev information om elevens utvecklingsbehov och framgångar i studierna. Vidare ska läraren även redovisa för eleverna på vilka grunder betygssättning sker.

Forskning fokuserat på bedömningsgrunder för betygssättning i karaktärsämnen inom hotell- och restaurangprogrammet har visat att lärarna bedömer både elevernas yrkeskvalifikationer och andra mer generella egenskaper, s.k. nyckelkvalifikationer där de sistnämnda är självständighet, planeringsförmåga, problemlösningförmåga, samarbete, kundkontakt, kommunikation och initiativkraft. Lärarna tenderade här att värdera nyckelkvalifikationerna högre när de skulle bedöma elevernas kunskande. Det föreföll som om lärarna i förhållande till kursplanemålen till viss del bedömde "fel" saker och att lärarna hade en tendens, åtminstone vid betygssättning av de högre betygen, att relatera till sin egen erfarenhet snarare än betygskriterierna vid betygssättning.²

På barn- och fritidsprogrammet finns en mycket god dokumentation inriktad på elevens lärande och därmed också på vad som ska bedömas. Inom programmet arbetar man med en särskild pärm för handledare där all skriftlig dokumentation ska samlas. En liknande pärm finns också för varje elev och denna pärm följer eleven under de tre år utbildningen genomförs. På programmet förekommer mål för APU:n som är utvalda mål ur programmets kurser. Målen finns nerskrivna på en blankett som följer med eleven till APU-platsen. Utöver mål på kurserna har eleverna formulerat egna mål som ska uppnås under APU:n. Eleverna ska också skriva dagbok under sin APU-period och denna dagbok ska lämnas till undervisande lärare tillsammans med skriftliga reflektioner över de egna målen vid APU-perioden slut.

Ytterligare en blankett för dokumentation förekommer, riktad till handledaren. På denna blankett finns bedömningsfaktorer framskrivna där dock inga bedömningskriterier är tydliggjorda. Bedömningsnivåerna uttrycks som "tillfredsställande" och "icke tillfredsställande". Samma blankett innehåller en slutbedömning där handledaren bedömer elever utifrån betygsgraderna IG, G och VG. Varför betygsgraden MVG saknas vid slutbedömningen framgår inte vid lärarintervjun. Ett antal bedömningsfaktorer används således inom programmet men av dokumentation och intervjuer framgår inte var dessa är hämtade ifrån. Det finns inte heller några kriterier som visar de kvalitativa skillnaderna inom dessa bedömningsfaktorer. Handledaren avkrävs således betygsliknade omdömen som är snarlik betygssättning.

Inom programmet förekommer en s.k. halvtidsbedömning där handledaren tillsammans med eleven och läraren gör en bedömning efter halva APU-tiden. Efter APU-periodens slut läser kursansvariga lärare all inkommen dokumentation och sätter betyg

² Därför fick jag bara Godkänt, bedömning i karaktärsämnen på HR-programmet, Helena Tsagalidis, Stockholm, Pedagogiska institutionen, Stockholms universitet, 2008.

på de olika delmål som varit aktuella i APU:n. Genom detta uppnås en god kontroll över bedömning och betygsättning. Vid en gemensam diskussion sammanvägs också betygsättningen på APU:n med övrig bedömning och betygsättning för kursen.

På industri- och livsmedelsprogrammen finns inga utarbetade riktlinjer för bedömning av elevernas kunskapsutveckling inom ramen för APU:n. Skolans lärare saknar dokumentation från arbetsplatserna och följer inte elevens kunskapsutveckling vid APU:n annat än via sina besök och samtal med handledarna på APU-platserna. Det saknas dock riktlinjer för vad som ska kommuniceras vid dessa samtal. Längden på arbetsplatsbesöken varierar från 20 minuter till 90 minuter. Överföring av information sker muntligen och ingen skriftlig dokumentation förekommer. Handledaren har utöver besöken möjlighet att ringa ansvarig lärare kring elevens arbete på APU:n.

Den dokumentation som förekommer rör elevens närvaro på arbetsplatsen. Eleverna skriver ingen dagbok under APU-perioden. Utifrån de arbetsuppgifter eleven utfört under sin APU görs en bedömning av ansvarig lärare till vilka eller vilket mål i kursplanerna dessa arbetsuppgifter kan hänföras. Vissa mål kontrolleras med hjälp av prövning där elevens förmåga att utföra olika arbetsuppgifter testas. Kopplingen mellan lärarens bedömningskriterier för APU:n och kursplanernas betygsriterier har inte synliggjorts vid Skolinspektionens granskning. Av lärarintervjuerna inom dessa båda program framgår att olika uppfattningar finns bland lärarna kring den betydelse bedömningen och betygsättningen av APU-perioden ska ha för betygsättningen på hela kursen. I elevintervjun framkommer att betygsättningen är dold för eleverna som inte vet på vilka grunder de bedöms. Efter avslutad APU har man på programmen klassgenomgångar och enskilda samtal med eleverna utifrån deras individuella utvecklingsplaner men eleverna involveras inte i betygsättningen och hur APU:n påverkar betygen är fortfarande okänt för eleverna.

Skolinspektionen bedömning

På industri- och livsmedelsprogrammen bedömer Skolinspektionen att det finns oklarheter vad gäller bedömningen och betygsättningen vid APU:n. På programmen förekommer enligt Skolinspektionens bedömning brister i dokumentationen och kopplingen till kursplanerna är otydlig och sker i efterhand. Eleven involveras inte i bedömningsprocessen i tillräcklig omfattning och deltar inte i samtalen mellan lärare och handledare under APU-perioden. Lärarna vid de båda programmen uppvisar enligt Skolinspektionens bedömning olika uppfattningar om vad eleven ska lära sig, bedömas och betygsättas utifrån. Skolinspektionen bedömer således att skolan måste säkerställa att bedömningsgrunder och bedömningskriterier avseende APU:n är kopplade till kursplanernas mål och betygsriterier.

Utifrån genomförda intervjuer bedömer Skolinspektionen vidare att kontakterna mellan handledare och lärare sker i ringa omfattning och oftast om det förekommer pro-

blem under elevens APU-period. Skolinspektionen bedömer således att skolan behöver försäkra sig om att lärarna följer elevernas kunskapsutveckling, även under APU:n.

Skolinspektionen bedömer vidare att eleverna vid barn- och fritidsprogrammet betygsätts på ett likvärdigt och korrekt sätt. Det finns strukturer och tillvägagångssätt som är kända för såväl elever som lärare och handledare där man väger samman olika underlag för att försäkra sig om en likvärdig och korrekt bedömning.

I ärendets slutliga handläggning har utredaren Carin Jogle deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Jerry Albihn
Utredare